

Leder

Forskning og utviklingsarbeid (FoU)

Det er igjen tid for å fordele midler til ansatte som ønsker å drive forsknings og utviklingsarbeid. Dette dreier seg om fordeling av knappe goder. Det er mange som søker midler fra de tilmålte FoU-ressurser for å kunne ha rom til å konsentrere seg om egen faglig utvikling. I tillegg oppleves det fint å kunne bidra med arbeid som kan bringe ny kunnskap og økt forståelse til aktuelle praksisfelt. For noen medfører det spenning om akkurat de skal være blant de heldige som får muligheten til å drive med forskning og faglig utvikling. For andre kan det være mer selvfølgelig at der gis tid og rom til denne typen arbeid. Denne form for kreativ virksomhet gir anerkjennelse for den enkelte. Noen ganger, når rapportene blir publisert, gis det også publiseringspoeng for både artikkelskriver og institusjonen vedkommende er ansatt på.

Det legges ofte ulike definisjoner til grunn for forskning. Siden 1963 har Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) operert med begrepet *forskning og utviklingsarbeid (FoU)* som grunnlag for internasjonal, sammenlignbar statistikk for personale og økonomiske ressurser.

Forsknings og utviklingsarbeid (FoU) er definert som kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap om mennesker, kultur og samfunn, og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser. FoU omfatter grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid.

Grunnforskning utføres primært for å skaffe til veie ny kunnskap om det underliggende grunnlag for fenomener og observerbare fakta, uten sikte på spesiell anvendelse eller bruk.

Anvendt forskning er virksomhet av original karakter som utføres for å skaffe til veie ny kunnskap. Den er imidlertid primært rettet mot bestemte praktiske mål eller anvendelser.

Utviklingsarbeid er systematisk virksomhet som anvender kunnskap fra forskning og praktisk erfaring rettet mot det å fremstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger, eller å innføre nye eller vesentlig forbedrede prosesser, systemer og tjenester.

Alle de tre nevnte forskningsområder er viktig. For helseforskningen med sine praksisfelt står anvendt forskning og utviklingsarbeid i en særstilling. Jeg vil her spesielt løfte fram utviklingsarbeid, som ikke har samme status som forskningsområdene med sine strenge metodekrav. Publisering gir ikke publiseringspoeng på samme måte som fagfellebedømte artikler, verken for institusjonen de er utviklet innenfor eller for forfatterens personlige karriereløp. De er imidlertid, som *anvendt forskning*, rettet mot anvendelse og forbedring i praksis, og dermed viktige bidrag til helseforskningen, og annen praksisnær forskning, som

har fokus på erfaringsbasert kunnskap. En tilnærming som medfører refleksjon over erfaringsmessig og vitenskapelig grunnlag for praksis. Refleksjon knyttet til bestemte erfaringer som har sin identitet knyttet til en bestemt praksis. Slike utviklingsarbeid kan ikke underkastes de samme krav til metode og teoretisering som vitenskapen stiller, men de gir viktige bidrag til økt forståelse og fornying av yrkesutøvelse i praksisfeltet. Utviklingsarbeid bør anerkjennes for den betydning de har når det gjelder forbedring av praksis, og det er viktig at den kunnskap de frambringer formidles slik at den kan deles med andre.

Har våre akademiske lærestalter dette for øyet når de tildeler FoU-midler?

Liv-Helen J. Odland